

Připomínky k obsahu inspekční zprávy

V souladu s § 174 odst. 11 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon) v platném znění podávám tímto připomínky k obsahu inspekční zprávy ze dne 7. 2. 2017, Čj. ČŠIU-101/17-U. Nesouhlasím s některými uvedenými závěry, a proto chci uvést svůj pohled na věc a jeho zdůvodnění.

Hodnocení podmínek vzdělávání

1. K 1. odstavci kapitoly (str. 2):

V této části je popsáno, co vše se ve škole dělá pro zlepšení výuky v oblasti vzdělávacích metod. Poslední věta však zní „*I přes aktivní účast pedagogů se nedaří aplikovat nové trendy a metody a práce do výuky, zvláště na druhém stupni.*“

Pro každý školní rok máme stanoveny prioritní úkoly, které jsou definovány na první pracovní poradě (doložitelné) a jimiž se pak v různých formách zabýváme po celý rok. Zlepšování v oblasti metodiky je prioritou trvalou, v poslední době (cca dva školní roky) se intenzivně zabýváme prací s cílem a hodnocením (posílením formativního hodnocení a sebehodnocení). Tato skutečnost (aktivní účast pedagogů, existence sdílené vize školy, nové podněty k zatraktivnění vzdělávání vycházející z práce předmětových komisí a metodických sdružení atd.) je popsána v 1. odstavci inspekční zprávy (str. 2). Příkrý rozdíl mezi tímto popisem a přímo navazujícím citovaným závěrem je zarážející a vede mě k tomu, abych dále osvětlila aspekty naší práce, které pravděpodobně nebyly zaznamenány nebo pochopeny.

Tato připomínka má úzkou souvislost s připomínkami k částem o hospitacích a hodnocení průběhu vzdělávání na 2. stupni, proto se některá konkrétní odůvodnění objeví až u těchto částí.

2. Ke 3. odstavci kapitoly (str. 3):

Citace ze zprávy: „*Zaměřením na velké množství cílů v plánu hospitační činnosti se nedaří ředitelce následná kontrola opatření ke zlepšení průběhu hodin v ZŠ, což Česká školní inspekce zjistila v průběhu sledované výuky.*“

V plánu hospitační činnosti bývá okolo 18 cílů, z toho některé se týkají ZŠ, některé MŠ a některé ŠD. Sledování cílů se dělí mezi všechny hospitující. Cíle hospitací v ZŠ postihují všechny důležité oblasti (výuka, atmosféra ve třídě, dokumentace, péče o žáky se SVP), v hospitované hodině je možno sledovat současně několik těchto oblastí a tedy více cílů. Z těchto důvodů nepovažuji množství cílů za velké, ale za přiměřené potřebám průběžné kontroly i široké zodpovědnosti ředitele školy a za zvládnutelné.

Opatření ke zlepšení jsou projednávána s jednotlivci v rámci pohospitačního rozhovoru, pokud se jedná o plošná zjištění týkající se realizace koncepčních záměrů, jsou řešena společně na pracovních poradách.

Samotnou kontrolou se zaměřuji zejména na dva cíle - řešení akutních problémů a získání nástroje poskytujícího zpětnou vazbu a podklady pro další plánování. V případě řešení akutního problému proběhnou nejméně dvě hospitace, čímž je zkontrolováno plnění přijatých opatření ke zlepšení.

Ostatní hospitace sledují dlouhodobé cíle (zkvalitňování výuky, práce na atmosféře ve třídě atd.), na těch hodnotím posun, neboť nelze hodnotit kompletní splnění – jedná se o proces. Znam počáteční stav, sleduji průběh a hodnotím, zda vývoj směřuje ke splnění koncepčních záměrů, zaznamenávám, zda vyučující realizují dílčí cíle a plní konkrétní opatření. Na základě mých zjištění se vyučující postupně zlepšili a zlepšují v tom, co jsme si stanovili jako priority (práce s cílem, zavádění sebehodnocení, pestrost metod). Výstupy používám k určování dalšího směru práce týmu, výběru DVPP apod.

Z těchto dvou pohledů (řešení akutních problémů a sledování dlouhodobých cílů) se mi kontrola daří a je funkční, neboť je pro mě zdrojem výstupů, s nimiž dále pracuji. K závěru ČŠI - domnívám se, že v průběhu sledované výuky lze zjistit, zda se daří realizovat opatření ke zlepšení, ale nikoli to, zda se je daří kontrolovat. Pokud se opatření ke zlepšení realizovat nedaří, je úkolem kontroly, aby to zjistila a dále s těmito výstupy pracovala, což se děje. Proto se proti tomuto závěru ohrazuji.

3. K témuž odstavci (str. 3)

Citace ze zprávy: „*Kontrolní systém je stanoven, jeho realizace však není zcela účinná, zejména v kontrole povinné dokumentace. Obsahové nedostatky byly zjištěny ve školním řádu, vnitřním řádu školní družiny a v souladu názvu předmětů uvedených v ŠVP ZV s dalšími dokumenty.*“

Kontrolní systém je definován vedle plánu hospitační činnosti také v plánu kontrolní činnosti. Je funkční, kontroly probíhají průběžně a pravidelně a jsou o nich činěny zápisy včetně uložených opatření s termínem splnění a následné kontroly. To se týká i kontrol povinné školní dokumentace (třídní knihy, katalogové listy apod.), která je udržována v pořádku. Zjištěné obsahové nedostatky měly jednotlivý charakter (ve školním řádu např. není citována část zákona), označit tedy z tohoto důvodu kontrolní systém jako neúčinný považuji za zkreslující.

Co se týče názvů volitelných předmětů v ŠVP, touto věcí jsem se již delší dobu zabývala, kromě jiného i prostřednictvím dotazů na školitele systému Inspis ŠVP. Kvalifikovanou odpověď jsem získala v průběhu tohoto školního roku a přijala jsem opatření.

Hodnocení průběhu vzdělávání

1. K 8. odstavci kapitoly (str. 5)

Citace ze zprávy: „*Poznatky a informace byly žákům většinou předávány učiteli bez větší spoluúčasti žáků. Byla uplatňována především frontální forma doplněná samostatnou, sporadicky skupinovou prací. Učitelé se zaměřili pouze na aktivní žáky, zájem ostatních žáků o výuku klesal, což se v některých hodinách projevilo zhoršenou kázní. Hodiny byly převážně vedeny metodou řízeného rozhovoru, diferenciací a individuální přístup k žákům byl zaznamenán pouze ve velmi malé míře hospitovaných hodin. Možnost osobnostního a vědomostního rozvoje každého žáka formou individuálního přístupu a diferenciací výuky podle schopností nebyla zaznamenána téměř vůbec.*“

S tímto hodnocením zcela zásadně nesouhlasím z několika důvodů:

- a) Vidím rozpor mezi průběhem hospitovaných hodin a závěrem, který byl vyvozen.
- b) Nebyl brán v úvahu systém, který máme nastaven pro práci s žáky s různými dispozicemi a nebylo sledováno, jak je tento systém funkční (k jakému zlepšení u těchto žáků dochází z hlediska porovnání počátečního a současného stavu). → Nebylo bráno v úvahu, že vzdělávací a osobnostní dispozice některých žáků mají své limity (což je specifikováno v závěrech poradenských zařízení), které se nutně musí ve škole projevit, a že vyučující je kompenzují na takovou úroveň, která je bezproblémová pro vzdělávání ve třídě i podporující pro vzdělávání konkrétního žáka.
- c) Nebyla brána v úvahu specifika naší školy a to, jak jich dokážeme využít ve prospěch všech žáků
- d) Čtyři vyučující, u nichž bylo hospitováno při výuce na 1. stupni (většinou 5.r.), jsou ale kmenoví (a aprobovaní) učitelé 2. stupně, kde mají většinu hodin svého úvazku.

Z vlastní hospitační činnosti vím, že pedagogický styl těchto učitelů je stabilní a nerozumím tedy tomu, že byla tak rozdílně vnímána kvalita výuky na 1. stupni a 2. stupni, když se v několika případech jednalo o stejného člověka.

ad a) rozpor mezi průběhem hodin a závěry

Na 2. stupni bylo hospitováno v sedmi hodinách: F - 6.r., M - 9.r., D - 7.r., Tvd 6.-7.r., Bi - 6.r., Čj - 7.r., Čj - 8.r. Podle příprav vyučujících a informací inspektorky ČŠI byl průběh pěti z nich následující:

Biologie 6.r.

Opakování:

- formou křížovky ve skupinách (skupiny po 4 žácích)

Nová látka:

- využití názorně demonstrační metody (nízký počet žáků ve třídě umožňuje úzký kontakt - všichni žáci okolo stolu s ukázkami; demonstrace na iPadu + ukázky korálů)
- kombinováno s třemi referáty žáků (témata - medúzy, koráli, sasanky)
- řízený rozhovor (žahavci)

Shrnutí:

- práce ve dvojicích - přiřazování připravených kartiček (živočichové a jejich charakteristika)
- sebehodnocení - ústní, žáci je sami formulují

D 7. r.

Opakování:

- krátké připomenutí problematiky z minulé hodiny metodou brainstormingu
- práce s připraveným opakovacím pracovním listem - žáci doplňují slova nebo části textu

Nová látka:

- práce s textem ve skupinách v připraveném pracovním listu, hledání odpovědí na otázky za textem, vyvozování poznatků (skupinová práce žáků)
- společné vyhodnocení a shrnutí problematiky (žáci za pomoci učitelky)

Závěr:

- krátká úvaha, zamyšlení nad otázkou: Jakou roli bys chtěl mít, pokud bys žil ve středověku a proč (ústní vyjádření žáků)
- sebehodnocení žáků zaměřené na práci ve skupině (za použití fyzických pohybových projevů)

F 6.r.

Úvod:

- vyhodnocení testu z předchozí hodiny, zápis známek do ŽK

Nová látka:

- seznámení s cílem a tématem
- uvedení do problematiky (učitel)
- názorně demonstrační metoda - provedení několika experimentů, žáci v úzkém kontaktu s učitelem okolo stolu
- kombinováno s komunikativní výukou, řízeným rozhovorem

Shrnutí a zápis

Čj 7.r.

Úvod:

- vyhodnocení pětiminutovky z předchozí hodiny (jednotlivě) spojené s doporučením žákům, kteří ještě mají mezery (často z důvodu absence), nabídka doučování
- pětiminutovka rozbor věty jednoduché
- společné vypracování věty na tabuli (podílí se každý žák, dostane dílčí úkol, všichni sledují a upozorňují na případné chyby)

Nová látka:

- formulace cíle
- motivace - návaznost na oblíbenou dovednost (hledání ve slovníku),

- vytvořený pracovní list – z jedné strany opora pro společné opakování z loňského roku (co vše najdeme ve slovníku); z druhé strany postup pro vyhledávání v internetové jazykové příručce
- práce ve dvojicích s iPadem – podle výše zmíněného postupu (postup podle návodu), učitelka žáky vede, ověřuje u každého správnost postupu, v případě potřeby pomůže

Procvičování dovednosti:

- žáci obdrželi zásobu slov, která svým individuálním tempem vyhledávají v internetové jazykové příručce (pokračování práce ve dvojicích s iPadem), učitelka slova zadává individualizovaně podle znalosti schopností žáků, výsledky kontroluje

Závěr:

- shrnutí (učitelka i žáci)
- sebehodnocení žáků podle zaběhnutého systému

Čj 8. r.

Hodina specifická tím, že se jednalo o tvorbu školního časopisu. Žáci vytvářeli své příspěvky (na počítači), případně pracovali na složení časopisu, učitelka byla v pozici mentora.

Úvod

- práce s předchozím číslem časopisu, které vytvořili žáci jiného ročníku (rozvíjení kritického myšlení) (žáci)

Motivace

- stanovení cíle
- průběžné vyhodnocení stavu prací – co je již hotovo, na čem bude kdo pracovat dnes, co je ještě třeba udělat (žáci)
- návrhy na příspěvky (žáci – rozvíjení kreativity)

Hlavní část hodiny

- žáci pracují na svých příspěvcích, učitelka v roli mentora, na žádost pomůže, případně upozoruje a vede žáky, v případě potřeby iniciuje práci s chybou
- práce samostatná nebo ve dvojicích

Závěr

- dílčí vyhodnocení ze strany učitelky i krátké ústní sebehodnocení žáků postihující práci vykonanou v této hodině

K používání metod:

Obdobnou zkušenost s výukou na 2. stupni v naší škole mám také ze svých hospitací a tento stav považuji za dobrý a ubírající se správným směrem, výuku pak za přínosnou pro žáky (nikoli za ideální nevyžadující již zlepšení). Jeví se mi, že pestrost metod v hodinách nebyla zaznamenána.

Použití metod a forem práce ve vztahu k dispozicím a potřebám žáků shledávám jako vyvážené. Pokud byla použita frontální výuka, byla účelná, ale nikdy se nejednalo o zcela jednostranné projevy učitele bez účasti žáků, žáci byli vždy zapojeni (komunikativní výuka, použití názorně demonstrační metody). Na základě výše uvedeného i vlastních hospitací tak nemohu souhlasit s tím, že se v naší škole používá převážně frontální výuka bez účasti žáků. Používají se různé metody a hodiny jsou pestré. I v samotné inspekční zprávě je konstatováno např. že „činnostní učení v rámci přírodovědné gramotnosti je realizováno“, „kmenové učebny jsou vybaveny didaktickou technikou, která podporuje názornost výuky“, „školní projekty jsou pravidelnou součástí vzdělávání“, nerozumím tedy, proč tyto poznatky nebyly brány v úvahu při hodnocení výuky na 2. stupni.

K otázce kázně:

Pokud používáme metody, při nichž žáci přecházejí z lavic na různá místa ve třídě, pokud dáváme žákům prostor pro vlastní vyjádření a je naším cílem, aby komunikovali beze strachu, a pokud někteří žáci mají problémy s pozorností, nižší kognitivní schopnosti apod., je zcela zřejmé, že se jednotlivě objeví projevy, které z pohledu předchozích staletí do výuky nepatří (vyjádření, které s problematikou nesouvisí; zhoupnutí se na židli apod.). Je pak zcela na učiteli, aby žáky směřoval a vedl k žádoucímu chování a to se nám daří (posuzováno opět

porovnáním stavu počátečního a současného). Tyto jednotlivé projevy nenarušují výuku, ale pracujeme s nimi v rámci každého kolektivu. Často také přispějí k tomu, že se žák např. zhoupnutím na židli zbaví vnitřní tenze a je schopen věnovat se výuce, aniž by ji narušil. Zdůrazňuji, že se jedná o projevy jednotlivé.

Intenzivně pracujeme se žáky také prostřednictvím pravidel. Zejména v počátečních třídách 2. stupně jsou domluvena (i vyvěšena) pravidla chování a práce ve škole, o nichž učitelé se žáky v případě potřeby ihned komunikují a trvale je vedou k jejich dodržování. V situaci, kdy jsou ve třídě žáci s některými speciálními vzdělávacími potřebami či žáci, kteří se s vyžadováním dodržování pravidel mimo školu setkávají sporadicky, se jedná o dlouhodobý proces, v jehož průběhu se zcela přirozeně občas vyskytují i projevy označené ve zprávě jako nekázeň. Ve škole však máme tento proces nastaven a s jeho pomocí vedeme žáky ke kultivovanějšímu chování.

Představě o kázeňsky zvládnuté situaci nemusejí také odpovídat některé používané metody, o jejichž účelnosti jsme však přesvědčeni a které v našich podmínkách záměrně realizujeme. V naší situaci málo početných tříd vždy např. netrváme na tom, aby se žáci hlásili a odpovídali pouze na vyzvání, ale v některých případech používáme metodu brainstormingu či diskuse. Při nízkém počtu žáků ve třídě nevzniká obtěžující zmatek a hluk, ale naopak podporujeme kreativitu žáků, jejich komunikační dovednosti a další. Při této metodě se nám také často daří aktivizovat žáky, kteří by jinak neodpověděli, protože nemají rádi, když je pozornost zaměřena přímo na ně a takto se cítí bezpečněji. Učitel pak sleduje, kteří žáci se projevují méně či se neprojevují a ty pak k aktivitě vyzve nebo jim dá prostor v rámci jiné metody či části hodiny. Také v tomto spatřujeme individualizaci výuky.

K zájmu žáků o výuku:

Tezi o klesající pozornosti žáků považuji za značné zjednodušení, neboť zde nebyl brán v úvahu již výše zmíněný osobnostní a vzdělávací potenciál žáků a nebylo zkoumáno, jak učitel se žáky, kteří se z různých důvodů ve třídě méně projevují, pracuje v celém komplexu (v delším časovém úseku, mimo vyučovací hodinu).

Za velké pozitivum považuji to, že při nízkém počtu žáků ve třídě každý učitel v naší škole dbá na to, aby byli všichni žáci orientovaní, udrželi pozornost a byli zapojeni při všech činnostech (aby při výkladu vnímali, aby při práci ve skupině některý žák nestagnoval apod.). Učitelé vyžadují průběžně zpětnou vazbu od každého žáka a nestane se, že by se žáci měli možnost věnovat něčemu jinému než výuce, i kdyby to mělo být jen uzavření se do svého světa.

K individuálnímu přístupu:

Individuální přístup k žákům je jedním z hlavních cílů a také stěžejních přínosů naší školy a mám zásadní výhrady k tomu, že nebyl zaznamenán.

Tuto problematiku řešíme komplexně, nikoli pouze v rámci vyučovací hodiny. Již dlouhodobě máme nastaven systém, kdy si vyučující vede záznamy o práci se žáky ohroženými školním neúspěchem. Tento systém není vázán až na nejnovější legislativu a v ní zakotvené plány pedagogické podpory, do začátku její platnosti (a to nejméně od roku 2012) jsme používali vlastní interní řešení – Záznam o postupu při řešení problémů u žáků s výchovnými potížemi nebo potížemi v učení. Vyučující tento materiál vyhodnocovali každé čtvrtletí a bylo podkladem pro jednání pedagogické rady. Stejně tak máme dnes řešenu práci s PLPP.

V současné době pracujeme u 17 žáků podle IVP, často se však stává, že na 2. stupni již není žákům IVP přiznán i přesto, že jejich problémy nejsou kompenzovány. V takovém případě ihned vypracováváme PLPP (dříve náš vlastní záznam), podle kterého pracujeme se žákem trvale, většinou až do konce jeho školní docházky. Plány vytváříme každoročně a

čtvrtletně je vyhodnocujeme. Stejně postupujeme i u žáků, kterým nikdy nebyla diagnostikována porucha učení či chování, nebyl jim doporučen IVP, a přesto bojují se značnými výukovými či výchovnými potížemi. (Přesněji řečeno – jedná se o žáky se sníženými schopnostmi, u nichž je zřejmé, že mají určité limity, ale jejich obtíže nezakládají nárok na doporučení IVP).

Momentálně pracujeme podle PLPP u 19 žáků, kdy je pro nás PLPP výhradně nástrojem individuálního přístupu, neboť žádný z těchto žáků již nebude absolvovat vyšetření ve ŠPZ (ve většině ho již absolvovali). Postihujeme různé speciální vzdělávací potřeby - jedná se o žáky se závažnějšími vzdělávacími problémy, ale také o žáky s dobrým prospěchem, kteří mají výkyvy pouze v některé oblasti, i o žáky nadané. Z celkového počtu žáků na 2. stupni věnujeme zvýšenou individuální péči prostřednictvím IVP nebo PLPP celé polovině.

Vyučující si dopředu pečlivě promýšlejí, jak realizovat individualizaci a diferenciaci, a ta často probíhá, aniž by to v hodině bylo příliš zjevné (učitel např. zadává stejný typ úkolu, jednotné pokyny, ale odlišné příklady; žáci již mají zafixované některé způsoby práce a stačí jim je jen připomenout bez větší pozornosti okolí; žáci dostanou pracovní list se zásobou úkolů a mohou pracovat podle svého tempa).

Učitelé si připravují vlastní pracovní listy a jiné výukové materiály (např. předpřipravený zápis, který slouží jako podklad k práci s textem přímo v hodině a současně místo zápisu k přípravě na vyučování), které jsou šity žákům přímo na míru a úlohy v nich jsou připravené tak, aby umožňovaly individualizaci.

V některých předmětech proto mají žáci portfolio materiálů, někteří vyučující vlastní vytvořené materiály zveřejňují prostřednictvím webových úložišť, která jsou založena pro každou třídu. Tímto způsobem umožňujeme žákům vrátit se kdykoli k materiálu, který byl použit v hodině, snažíme se eliminovat problémy vyplývající ze zapomínání, absencí či problémů s písemným projevem (chybějící nebo obtížně čitelné zápisy z hodin). Kromě toho mohou být úložiště zdrojem informací o výuce i pro rodiče.

Z provedených hospitací a dlouhodobé znalosti práce učitelů v naší škole mám ověřené poznatky o tom, že vyučující účelně využívají možností méně početných tříd - na žáky se obracejí, povzbuzují je, vyzývají k aktivitě; vizuálně ověřují, zda si vědí rady; mohou pokyn či vysvětlení vícekrát zopakovat; reagují na žádost o pomoc, vedou žáky k práci s chybou, poskytují pomalejším žákům delší čas na práci.

Ve škole cíleně realizujeme takové činnosti, které aktivizují všechny žáky, což je patrné spíše v dlouhodobém horizontu. Jedním ze způsobů je např. ve zprávě zmíněná tvorba školního časopisu, v němž má svůj příspěvek každý žák, což považujeme za velký úspěch. Žáci vědí, že se s každým z nich počítá a s tímto vědomím přistupují i k tvorbě příspěvku, což posiluje jejich sebevědomí. Obdobně se nám daří zapojovat všechny žáky (i přes nižší dispozice k některým činnostem) do různých aktivit, při nichž prezentují své dovednosti či prokazují své schopnosti – hudební vystoupení, které provede celá třída; příprava akcí pro mladší spolužáky či děti MŠ. Zažít úspěch u nás není pouze výsadou vybraných jednotlivců, ale snažíme se každému žákovi najít aktivitu, v níž uspěje (a to jak v samotném vyučování, tak i v činnostech souvisejících), což velkou měrou přispívá k osobnostnímu rozvoji žáků.

2. K 8. odstavci kapitoly Hodnocení průběhu vzdělávání (str. 5)

Citace ze zprávy: „... *formativní hodnocení bylo zařazeno výjimečně. Pouze okrajově bylo zařazeno formální sebehodnocení žáků, většinou bez zpětné vazby od učitele nebo vrstevníků. Nesměřovalo ke zvýšení zájmu žáků o výuku.*“

Pokud bychom zařazení sebehodnocení žáků posuzovali z hlediska času, který je mu ve vyučovací hodině věnován, lze připustit, že je zařazeno okrajově. Zásadně však nesouhlasím s tím, že sebehodnocení realizované v naší škole nesměřuje ke zvýšení zájmu žáků o výuku.

Sebehodnocením se zabýváme již delší dobu, z toho cca poslední rok velmi intenzivně (lze doložit zápisy z porad; zápisy z interních vzdělávacích dnů, kdy jsme se touto problematikou zabývali delší dobu a více do hloubky; absolvováním vzdělávacích akcí; zakoupenou literaturou s touto tematikou). Každý vyučující sebehodnocení realizuje ve výuce (proběhlo i ve většině sledovaných hodin), netrvám však na tom, aby sebehodnocení probíhalo jednotnou formou. Osvědčuje se nám hodnotit na konci vyučovací hodiny splnění cíle stanoveného na jejím počátku. Ve sborově máme burzu námětů, již využívají zejména vyučující 2. stupně k vzájemné výměně materiálů, které se jim osvědčily.

Volíme formy, které žáky baví a přitom jsou pro ně názorné (např. hodnoticí pavučina, samolepky s motivy blízkými žákům – zvířátka, Simpsonovi apod.; někdy motiv hodnotícího listu vyplývá přímo z probírané látky – rozhovor s horolezcem → žáci hodnotí svůj výkon označením výšky na obrázku hory; někdy na výběru hodnotících symbolů žáci sami participují – výběr barvy, která označí dosaženou úroveň).

Problematicku v rámci pedagogického sboru stále promýšlíme a diskutujeme. Naše dosavadní zkušenost je taková, že okamžité hodnocení splnění cíle je pro žáky srozumitelné, zejména pokud mají k dispozici výběr z možností (formulované 4 stupně). Různé formy nejsou na překážku, naopak žáci jsou motivováni jejich zábavnou složkou. Někdy probíhá sebehodnocení pouze ústně, jindy je průkazné – žáci si hodnoticí obrázky lepí do sešitu, na sebehodnoticí arch ve třídě, některé hodnoticí listy si zakládají do portfolia. Již od vydání ŠVP máme také v ŠVP Pestrá škola formuláře k sebehodnocení (po probrání delšího tematického celku, po písemné práci či zkoušení apod.), které používáme méně často zejména z důvodu větší časové náročnosti.

Realizované sebehodnocení žáků slouží vyučujícím jako zpětná vazba a žáky vede k řízení vlastního učení (uvědomí si, zda ještě potřebují látku procvičovat, zda mají přijmout nabízenou pomoc učitele apod.)

Naším dalším cílem v této oblasti je, aby se žáci naučili své sebehodnocení sami formulovat. V současné době je proto podporujeme ve spontánních sebehodnotících projevech, ke kterým často dochází v rámci stávajícího sebehodnocení. Při této příležitosti se také učitelé žakovskému sebehodnocení vyjadřují.

Vzájemnému hodnocení žáků se věnujeme příležitostně u konkrétních činností, kde nepocítujeme nebezpečí vnášení vztahových předpokladů do hodnocení (např. hodnocení určitého výkonu v hodině – referát, mluvní cvičení apod.). Žáci pak znají předem kritéria, podle nichž mají hodnotit.

Závěrem k této části:

Vzhledem k tomu, že neexistují povinné metody a formy práce ani povinná metodika pro hodnocení a sebehodnocení, nevidím důvod, aby způsoby práce, které v naší škole s podporou DVPP a odborné literatury vytváříme, aplikujeme a které se nám osvědčují, nebyly akceptovány.

Hodnocení výsledků vzdělávání

1. Ke 4. odstavci kapitoly (str. 6):

Citace ze zprávy: „*Učitelé provádějí rozbor písemných prací, stanovují problémové oblasti. Se závěry se však dále nepracuje a nejsou vždy přijímána účinná opatření.*“

V poslední větě došlo ke zkrácení v tom smyslu, že podaná informace byla generalizována a získala jiný význam než původně měla. ČŠI byla poskytnuta informace, že vedení školy shromažďuje data o výsledcích čtvrtletních prací, na jejichž základě momentálně sleduje spíše to, zda nedochází k závažnému zhoršení výsledků, ale nepovažuje tento výstup v dnešní době již za dostatečný nástroj pro stanovování celoškolských vzdělávacích strategií.

Z tohoto důvodu plánujeme rozšířit elektronické testování žáků tak, aby pokrylo celou dobu školní docházky (případně její uzlové body) a poskytovalo informace, které bude možné využít koncepčně.

Se závěry písemných prací se však v potřebném rozsahu pracuje na úrovni tříd, kdy jednotliví vyučující na tuto zpětnou vazbu reagují a při výuce realizují potřebná opatření (posílení některých tematických oblastí, zařazení činností vedoucích k rozvoji nezávládnutých výstupů, dovedností a kompetencí, změny metod apod.)

Závěrem:

Vzhledem k výše napsanému se ohrazuji také proti dvěma definovaným slabým stránkám školy (2. a 3. odstavec, Slabé stránky, Závěr). Ke čtyřem bodům doporučení (2. – 5. odstavec, Doporučení pro zlepšení činnosti školy, Závěr) podotýkám, že na těchto oblastech prokazatelně již delší dobu pracujeme.

Závěrem chci podotknout, že mě velmi překvapila jistá paušalizace a zjednodušování, kdy se z jednotlivých kladných i záporných zjištění v rámci celé školy vykristalizovalo hodnocení určité části školy jako kladné a další části jako záporné, případně byly z kompletních informací o vyváženém fungování v některých oblastech vybrány pro dílčí závěry spíše takové, které směřovaly k zápornému hodnocení.

Pro vyučující 2. stupně, kteří stejně jako ostatní pracují na svém rozvoji i rozvoji školy, je toto hodnocení značně demotivující až frustrující a při vědomí, že někteří z nich byli při ústním rozboru hodnoceni kladně, ho považují za ne zcela spravedlivé.

Zpracovala

Mgr. Bc. Miroslava Melicharová
ředitelka školy

V Ploskovicích dne 17. 2. 2017